

Sic igitur respondendum ad ea quae opponuntur, n. 161.

164. *Ad 1.* De facto, per novemdecim saecula, unitas fidei et regiminis, non obstantibus quibuscumque naturalibus causis, servata est inconcussa. Ergo adest in Ecclesia Romana principium hujus unitatis efficaciter productivum. Et revera, etiam ante concilium Vaticanum, fatebantur omnes supremam magisterii et regiminis potestatem residere in capite, saltem cum episcoporum collegio. Quinimo, quia omni tempore communiter praevaluerat sententia Ultramontanorum de Papae infallibilitate ac auctoritate numeris omnibus absoluta, hinc, in praxi, principium illud unitatis effectum suum constanter obtinuit. Demum, controversia circa conditiones definitionis dogmaticae, spectat maturitatem examinis quod nonnulli praerequirunt. At nihil etiam refert; quia qui hanc conditionem contendunt esse essentialem, addunt illam nunquam defuisse nec defuturam; eadem quippe assistentia divina ab errore praeservans, impellit efficaciter ad media adhibenda veritati detegendae necessaria. Quod si tamen aliquando legitime dubitetur de facto definitionis, definitio censetur practice nulla.

165. *Ad 2.* Contentio circa quaestiones nondum ab Ecclesia definitas, uti inter Thomistas et Molinistas, nullum unitati fidei detrimentum affert, modo adsit sincera dispositio supremi judicis sententiam, si aliquando detur, accipiendi. Idem dicendum, ubi controversia versatur circa sententias quas, alii volunt jam fuisse damnatas, alii non. Nam qui parati sunt stare definitioni sufficienter cognitae, jam non errant pertinaciter, et unitatem servant.

166. *Ad 3.* Hostes fidei aut regiminis ecclesiastici, si sint manifesti, extra Ecclesiae sinum versantur. Si sint occulti, exteriorem unitatis speciem retinent, et ideo visibilia communionis vincula non frangentes, corporis Ecclesiae sunt membra, juxta moralem hominum aestimationem, quamvis sint membra mortua, ut infra explicabitur, agendo de membris Ecclesiae.

QUAESTIO V^a

Quid, juxta Catholicos, per Apostolicitatem Ecclesiae sit intelligendum?

(Vide Mazella : *de Relig. et Eccl.*, n. 714... 727.—
Vincent : *de Ecc.*, n. 61.)

167. *Resp.* Apostolicitas, juxta Catholicos, ea est proprietas vi cujus Ecclesia hic et nunc existens est *moraliter* identica cum Ecclesia primitiva Apostolorum.

Dixi : *moraliter identica*; non enim agitur de identitate *materiali*, siquidem generationes sibi succedant; sed de identitate *moralis*, qua Ecclesia indesinenter servat quiddam ex institutione divina acceptit, nempe : eandem doctrinam, eandem constitutionem, easdem dotes, eadem sacramenta, eadem praecepta positiva divina, etc.

Triplici ratione Ecclesia dicitur Apostolica : originis, scilicet, doctrinae et successionis.

Apostolicitas *originis*, seu *societatis*, ea est quae competit Ecclesiae, prout est coetus universaliter complectens pastores et subditos, quem coetum constat non post Apostolos in mundo introductum, sed per Apostolos et in Apostolis coepisse, et ideo cum ipsis originis habitudinem retinere.

Apostolicitas *doctrinae* competit Ecclesiae per hoc quod non aliam profiteatur doctrinam ac eam quam Apostoli praedicaverunt.

Apostolicitas *successionis* Ecclesiae competit, prout in se continet pastores et rectores qui sunt legitimi successores Apostolorum.

Apostolica successio definitur : *Publica, legitima, perennis, seu nunquam interrupta personarum, in Apostolorum locum, ad regendam et pascendam Ecclesiam successio.*

Dicitur 1° *successio*, id est, substitutio, per quam pastores sunt Apostolorum non delegati ac vicarii, sed locum eorum tenentes, idemque gerentes ministerium pascendi et regendi Ecclesiam, eorumque personas in hoc munere quasi continuant.

2° *Publica*, quia ad exercitium auctoritatis publicae, necessarium est cunctis pateferi hos et non alios apostolico munere successisse.

3° *Legitima*, ita ut, sive ex parte substituentis, sive ex parte substituti, sive ex parte modi quo substituitur, nihil sit quod, substitutionem irritet.

4° *Perennis et non interrupta*, seu quae, nec *materialiter*, nec *formaliter* desinat unquam. Desineret *materialiter*, si de medio tollerentur omnes personae substitutionis accipiendae capaces. Desineret *formaliter*, si jam nullus esset in mundo pastor legitimus cujus auctoritas alteri transmitteretur.

Ut autem persona accipiendae substitutionis apta revera substituatur, necessaria est *missio* quae est : *actus superioris aliquem ad officium fideles docendi ac regendi in ordine spirituali legitime assumentis.*

Ille superior, ubi agitur de B. Petri successore,

alius esse non potest praeter Christum ; siquidem supremus Pontifex non habeat in terra superiorem. A Christo igitur, vi missionis B. Petro in perpetuum collatae, accipit officium docendi ac regendi universam Ecclesiam, eo ipso quod in locum Papae defuncti electus fuerit, juxta regulas usu vel praedecessorum decretis approbatas.

Quoties vero agitur de alio pastore, superior a quo assumitur, est vel ipse Papa, vel alius, de ejus consensu ; et idcirco, omnis missio legitima a Romano Pontifice oritur, et aequivalenter ab Apostolo Petro, cujus personam gerit et continuat Papa.

Diximus missionem esse actum superioris aliquem *ad officium assumentis* ; per quas voces haud intendimus definire, utrum auctoritas ecclesiastica a mittente ipso semper communicetur, an potius a Deo, posita superioris electione : de quo adest, pro jurisdictione episcopali, controversia quam infra perpendemus.

Ex dictis sequitur, ad hoc quod quis possideat missionem Apostolicam, requiri et sufficere ut adhaereat centro unitatis a Christo instituto, nempe Romano Pontifici. Requiritur quidem : quia secus esset extra Ecclesiam, ac proinde, nulla potiretur auctoritate ecclesiastica. Sufficit etiam : quia, cum in eo centro plenitudo resideat auctoritatis Apostolicae, potest hanc cuicumque apto dare, et, si opus sit, supplere omnes defectus.

QUAESTIO VI^a

Utrum Apostolicitas, qualis intelligitur a Catholicis, sit verae Ecclesiae nota?

(Vide Mazella : *de Rel. et Eccl.*, n. 728... 737. — Vincent, *de Eccl.*, n. 63, 64.)

168. Resp. Videri potest quod non.

Etenim, 1° ad Apostolicitatem sufficit doctrinam Apostolorum tenere. Atqui doctrinam esse apostolicam, noscitur ex Apostolorum et veterum scriptis; nec ad id confert successio episcoporum: siquidem episcopis non infundatur antecessorum doctrina, ex eo tantum quod ipsis in sede succedant. Ita Protestantes, quorum plerique, ut vidimus, coarctant necessitatem Apostolicitatis doctrinalis ad articulos fundamentales.

2° Praeterea, non est necessarium ut missio ab aliquo episcopo obtineatur. In omni enim societate legitime constituta adest, jure naturali, facultas in universo coetu residens, assumendi aliquos ad munia publica exercenda. Ita etiam multi Protestantes.

3° Praeterea, etiamsi aliunde quam a populo christiano missio legitima dimanaret, non ideo deberet esse ad sensum Catholicorum Apostolica. Nihil enim vetat eam profluere immediate a Christo, vi missionis primis Apostolis collatae. Ita Graeci schismatici, volentes Patriarchas legitime electos, immediate a Christo missionem, seu, canonicam institutionem accipere.

4° Praeterea, est et alius modus omnino legitimus, nempe: missionis extraordinariae, qua quis a Deo

immediate eligeretur ad munia apostolica obeunda; ubi, videlicet, reformandae ac regendae Ecclesiae pastores ordinarii non sufficerent; aliunde, nec repugnat aliquem privatum occulto divino motu se a Deo assumptum sentire, ut factum est in Lutero et Calvino. Quinimo, cum regiminis ecclesiastici institutio Dei juribus non praejudicet, non videtur impossibile, etiam extra casum reformationis necessariae, aliquem ab eo excitari ad apostolatam, et sic explicatur vocatio B. Pauli. Ita passim Reformatores.

169. Dico 1°: *Quamvis Apostolicitas doctrinae sit Ecclesiae necessaria, ac esse possit illius nota negativa, de se tamen non sufficit ad eam certo demonstrandam.*

1° *Est verae Ecclesiae necessaria Apostolicitas doctrinae*, quoad omnes articulos revelatos, et sine distinctione inter fundamentales et non fundamentales. Nam, ex probatis, Ecclesiae verae doctrina alia esse nequit ac ea quam Christus praedicavit aut inspiravit. At talis doctrina est necessario Apostolica, siquidem per Apostolos propagata est.

2° *Eadem doctrinae Apostolicitas esse potest nota Ecclesiae negativa*. Etenim, ejus absentia est certum falsitatis argumentum, ut patet; ejus item absentia potest esse obvia et cognitu facilis; quia aliquando clare et facile constat aliquam societatem, in tali vel tali puncto evidenter revelato, a doctrina Apostolorum deviasse; demum hic Apostolicitatis defectus potest esse notior falsitate sectae Apostolicitate carentis; quia, ut percipiatur, non est semper necessarium supponere talem sectam esse falsam.

3° *Eadem doctrinae Apostolicitas non semper*

sufficit ad veram Ecclesiam certo discernendam. Ratio patet: quia si daretur, ut absolute non repugnat, secta mere schismatica, non careret Apostolicitate doctrinae. Non est igitur Apostolicitas doctrinae *ex se* verae Ecclesiae exclusive propria. Unde si aliquando inservit ad veram Ecclesiam demonstrandam, id non fit nisi indirecte et per accidens, in quantum clare ostenditur ejus defectus in omnibus societatibus christianis, una excepta.

170. Dico 2°: *Apostolicitas originis est verae Ecclesiae necessaria, ac ejusdem nota positiva, includens in se Apostolicitatem doctrinae et successionis.*

1° Est verae Ecclesiae necessaria; quod facile probatur:

a) Ex jam stabilitis. Necesse est enim, juxta superioris dicta, ut omni tempore perseveret Ecclesia quam Christus instituit. At Ecclesia illa est evidenter Apostolica, cum in Apostolis et per Apostolos a Christo instituta fuerit.

b) Ex sensu naturali vocis *Apostolica*, qua Ecclesia designatur in Symbolo, et quae evidenter significat veram Ecclesiam ab Apostolis ortam et eductam esse.

c) Ex Patribus, qui passim confundebant haereticos ex hac praepostera origine, qua eorum sectae a tempore Apostolorum introductae sunt in mundo. Sufficiat S. Hieronymus (Dial. cont. Lucif., in fine): « Ex hoc ipso quod postea instituti sunt, eos se esse indicant, quos futuros Apostolus praenuntiavit, nempe seductores. »

2° *Apostolicitas originis est Ecclesiae nota positiva.*

Nam a) est verae Ecclesiae exclusive propria, siquidem Ecclesia Apostolica sit unica.

b) Est cognitu facilis; quia talem Ecclesiam ab Apostolis ducere originem, non operose demonstratur, tum monumentis historicis ostendentibus varias hujusce Ecclesiae generationes sibi absque interruptione a tempore Apostolorum succedentes, tum absentia documentorum praeposteram illius introductionem attestantium.

c) Est notior vera Ecclesia; quia ad praefatam demonstrationem faciendam, necessarium non est jam cognoscere ubi sit vera Ecclesia.

3° *Apostolicitas originis in se includit Apostolicitatem doctrinae et successionis.*

Nam, eo ipso quod per eam constet talem Ecclesiam esse veram, cum vera Ecclesia privari nequeat Apostolicitate doctrinae, quam probavimus esse necessariam, nec Apostolicitate successionis, quae modo probabitur verae Ecclesiae essentialis, jam certo concluditur utramque Apostolicitatem, doctrinae et successionis, reperiri in societate quae gaudet Apostolicitate originis.

171. Dico 3°: *Apostolicitas successionis est verae Ecclesiae necessaria, ac ejusdem nota positiva, secum trahens Apostolicitatem doctrinae et originis.*

1° Est verae Ecclesiae necessaria.

a) Sequitur evidenter ex supra dictis circa primatum perpetuum B. Petri. Data est enim Petro et ejus legitimis successoribus in perpetuum, universalis et suprema auctoritas regendi omnes ecclesias. Atqui haec suprema auctoritas duo includit: 1° jus consti-

tuendi pastores in universa Ecclesia, quia id Ecclesiae bono regimini summopere necessarium est; 2° impossibilitatem exercendi in Ecclesia rectoris ministerium, nisi adsit missio immediate vel mediate à Petri successore data; si quis enim absque hujusmodi missione posset rectoris officium assumere, jam fieret, sub eo respectu, ab auctoritate Romani Pontificis independens, et ideo Pontifex suprema auctoritate non potiretur, et mutaretur essentialiter Ecclesiae constitutio.

b) Constat traditione. Nam Patres, ex defectu missionis, haereticos confutare solent « Novatianus, » ait S. Cypr. (Ep. ad Mag.), « in Ecclesia non est, nec episcopus computari potest qui, evangelica et apostolica traditione contempta, nemini succedens, a seipso « ortus est. » S. Aug. sic contra Donatistas (Lib. 3, c. 2): « Unde Donatus apparuit? de qua terra genuit? de quo mari emersit? de quo coelo cecidit? »

2° *Apostolicitas successionis est Ecclesiae nota positiva.*

a) Est verae Ecclesiae exclusive propria. Ecclesia enim hac Apostolicitate gaudens, est coetus Christianorum cui praeest legitimus Petri successor, et in quo praesunt, sub ejus auctoritate, pastores legitime ab eo constituti. Atqui talis coetus est ipsissima vera Ecclesia.

b) Eadem Apostolicitas est facilis cognitu. Quid enim facilius, quam discernere ubinam praesideat legitimus successor B. Petri? Sane ab initio cunctis Christianis notissimum esse debuit, quinam inter episcopos haereditaret B. Petri primatum, si-

quidem omnes ab initio et semper clare et certo cognoscere indigebant, ubinam esset caput a quo in spiritualibus regerentur.

c) Eadem Apostolicitas est vera Ecclesia notior. Nam, ut percipiatur talem Ecclesiam habere B. Petri successorem, necessarium non est prius cognoscere hanc Ecclesiam esse veram.

3° *Apostolicitas successionis secum fert Apostolicitatem doctrinae et originis.*

Sequitur evidenter ex eo quod sit Ecclesiae nota positiva; ubi enim adest nota positiva Ecclesiae, nihil deesse potest eorum quae sunt verae Ecclesiae necessaria.

De caetero, Apostolica successio supponit Ecclesiam edoceri ab illo coetu pastorum qui, sub capite Petro et cum eo, exercent infallibile magisterium; supponit ergo Apostolicitatem doctrinae. Idem dic de Apostolicitate originis; quia, ut dictum est, societas illa, cui praeest successor B. Petri, est ipsamet quam Christus in Apostolis et per Apostolos fundavit et propagavit.

Sic igitur respondendum ad ea quae opponuntur n. 168.

172. *Ad 1.* Ecclesia non est solum congressus scientificus, sed societas divinitus instituta ad homines docendos, regendos et sanctificandos. Ergo, non tantum doctrinam Apostolorum haereditare debet, sed etiam regimen. Insuper, ad doctrinam Apostolorum servandam ac tuto posteris tradendam, Christus instituit corpus pastorum cum magisterio infallibili. Singuli autem episcopi, licet non gaudeant infallibilitate, et in doctrina deficere possint, integrant tamen cum aliis et sub capite visibili, corpus infallibiliter docens.

173. *Ad 2.* Quod asseritur, spectat societates juris naturalis. At ecclesia est societas juris divini, cujus constitutio pendet a voluntate divina positiva.

174. *Ad 3.* Non agitur de possibili, sed de facto. Atqui, de facto, instituendo primatum, Christus voluit ut omnis legitima missio in Ecclesia a successore B. Petri immediate vel mediate oriretur.

175. *Ad 4.* Christus Apostolis, usque ad consummationem saeculorum docentibus ac regentibus, perpetuam ac quotidianam assistentiam promisit. Ergo nunquam necessarium erit eorum impotentiae per alios extraordinarie missos subveniri. Quod si Deo placeat aliquem ad opus ministerii praeter leges consuetas eligere, dabit signa suae electionis indubia, et providebit ut Romanus Pontifex assentiat, secus mutaretur essentialis Ecclesiae constitutio, et Christus sibi contradiceret. Exemplum B. Pauli nihil refert; siquidem et ipse Apostolicam ordinationem custodierit, nonnisi dependenter ab Apostolis munus suum evangelicum adimplendo, et ad eorum tribunal quaestionem de legalibus observantiis deferendo.

QUAESTIO VII^a

Utrum Ecclesia Romana hanc habeat Apostolicitatem quae divinam ejus institutionem probet?

176. *Resp.* Videri potest quod non.

Etenim, 1° novae interdum eduntur in Ecclesia Romana definitiones fidei. Sed nova definitio infert novum dogma, et dogma novum non est Apostolicum.

2° Praeterea, incerta est successio Pontificum in Romana sede; siquidem in designandis primis illius

Ecclesiae Pontificibus, auctores etiam antiquissimi non concordent.

3° Praeterea, vix credi potest malos et male intrusos Pontifices saeculi decimi, inter quos una mulier computatur, fuisse B. Petri successores.

4° Praeterea, tempore saltem magni schismatis Occidentis, ubi duo vel tres simul fuerunt Pontifices maximi, certe, in ea parte quae falso Papae obediebat, nulla fuit Apostolicitas, et in altera parte, dubia remansit.

5° Praeterea, Ecclesiae Ruthenae, Nestorianae, Eutyhianae, Anglicanae, exhibere queunt suorum episcoporum successionem, a tempore quo legitime fundatae sunt, non intermissam. Ergo eodem titulo dici possunt apostolicae ac Ecclesia Romana.

177. *Sed contra dico 1° : Ecclesia Romana ideo dicenda est divina, quod sola gaudet Apostolicitate doctrinae.*

Prob. breviter : Si conferantur inter se praecipua doctrinae capita, in quibus variae sectae ab Ecclesia Romana dissentiunt, documentis certis ostenditur haec doctrinae capita, apud alias sectas, fuisse post Apostolos introducta, assignando, scilicet, harumce innovationum doctrinalium auctores, tempus, initia, circumstantias et progressus; dum nihil tale ostendi potest de doctrinae capitibus quae Ecclesia Romana tenet. Ergo...

178. *Dico 2 : Romana Ecclesia divina est, non tantum quia habet Apostolicitatem originis, sed etiam quia illi, et quidem soli, competit Apostolicitas successionis.*

Argumentum ex Apostolicitate originis jam evolvi-

mus n. 85; nunc specialiter agendum de Apostolicitate successionis.

1° *Apostolicitas successionis competit Ecclesiae Romanae.*

a) *Constat ratione generali.*

Si enim corpus episcopale Romanum non est Apostolicum, ergo a tempore Apostolorum existere incoepit, vel per separationem a legitimis pastoribus, vel per intrusionem contra legitimos pastores. Atqui illud probatur falsum. Nam, cum corpus illud episcopale, membrorum suorum et numero et splendore sit maxime conspicuum, impossibile est praefatam defecationem aut intrusionem non reliquisse clarissima in praeteritis aetatibus sui vestigia, ex quibus tanti facinoris auctores, tempus et circumstantiae assignarentur; quod tamen nemo praestitit unquam.

b) *Constat ratione speciali, ex Romani Pontificis Apostolicitate.* Singuli enim Ecclesiae Romanae antistites suam habent missionem a Romano Pontifice, et cum eo communionem servant; ergo auctoritas eorum eodem jure est Apostolica quo auctoritas Romani Pontificis. Sed jam superabundanter probavimus Romanum Pontificem esse Apostolicum, seu, legitimum B. Petri successorem. Argumentis allatis addere juvat, in variis Romanorum Pontificum catalogis, sive qui servantur apud Ecclesiam Romanam, sive qui leguntur passim, primum ordine invariabiliter poni Petrum Apostolum. Hinc factum est, ut sedes Romana vocetur generaliter sedes et cathedra Petri, et invaluerit haec locutio: Petrus loquitur, regit et vivit in Pontifice Romano. Ergo...

2° *Apostolicitas successionis competit Ecclesiae*

Romanae soli. Sequitur evidenter ex dictis, cum haec sit nota soli verae Ecclesiae propria; sed aliunde probatur:

1° Quando aliae sectae efformatae sunt, jam diu florebat Ecclesia Romana, habens in Pontifice Romano suum proprium communionis centrum. Vel autem haec Ecclesia Romana tunc erat Apostolica, vel non. Si prius: huic novatores adhaerere debuissent, et ab ea successionem Apostolicam accipere, quod non praestiterunt. Si posterius: cum vera Ecclesia sit indefectibilis et perpetua, debuissent illam inquirere ut ipsi incorporarentur, ejusque Apostolicitatis fierent participes; at nec illud peregerunt; sed in novas societates coadunati sunt, et a semetipsis traxerunt originem. Carent igitur Apostolicitate successionis.

2° Nulla est, ut vidimus, Apostolica missio nisi a successore B. Petri mutuata. Atqui, variae sectae christianae, extra Ecclesiam Romanam, nolunt agnoscere aliquem B. Petri successorem, qui sit fons omnis legitimae missionis. Ergo...

Sic igitur respondendum ad ea quae opponuntur n. 176.

179. *Ad 1.* Nova definitio dogmatica nihil aliud est quam authentica et auctoritativa declaratio de alicujus doctrinae Apostolicitate, ita ut jam nulla circa hanc moveri possit controversia. Ergo hac definitione non aufertur, sed adstruitur potius Apostolicitas doctrinalis.

180. *Ad 2.* Controversiae de primis Ecclesiae Romanae Pontificibus, non versantur circa successionem ipsum, sed circa ordinem successionis, aut circa aliquorum distinctionem, v. g. an Cletus eadem sit persona ac Anacletus.

181. *Ad 3.* Petri dignitas etiam in indigno haerede non deficit. De iis autem quae adversus summōs Pontifices decimi et undecimi saeculi narrata sunt, alia tanquam stolidae fabulae validissimis argumentis explōsa sunt, ut ea quae de Joannā papissa ferebantur, alia valde dubia permanent, ut iudicium Papae Formosi, etc.

182. *Ad 4.* Durante magno schismate Occidentis, non periit Apostolicitas successionis in Romana Ecclesia. Etenim, unus erat inter contendentes legitimus; non deerat ergo in Ecclesia caput Apostolicum. Ab illo autem capite defluebat omnis missio aliorum pastorum cujuscumque obedientiae. Nam, ex una parte, omnes intentione praedominante ab eo solo volebant dependere, qui erat coram Deo valide electus; ex altera parte, singuli Pontifices, obedientiae sibi non adhaerentis fideles habebant tanquam pia Ecclesiae membra, et non tanquam schismaticos. Ergo a vero Papa, tanquam a capite Apostolico, dimanavit omnis missio ecclesiastica. Aliunde, omnes tenent titulum coloratum cum errore communi conjunctum ad jurisdictionis adeptionem sufficere; quae utraque conditio tunc aderat. Nec obstant excommunicationes quibus Pontifices aemuli sese mutuo insectabantur; erant enim prorsus invalidae, quia in ferente desiderabatur certa potestas, et in excommunicando non erat peccatum externum certo mortale.

183. *Ad 5.* Parum refert successio materialis, si absit formalis, quae non invenitur extra communionem cum successore B. Petri.

QUAESTIO VIII^a

Utrum et qualis Catholicitas sit verae Ecclesiae nota?

(Vide Mazella : *de Rel. et Eccl.*, n. 713. — Perriot : *de Eccl.*, p. 86... 95.)

184. *Resp.* Praenotandum est quid per Catholicitatem intelligamus. Catholicitas idem sonat ac *universalitas*, et catholica idem ac *universalis*. Catholicitas, alia est *doctrinae*, vi cuius vera Ecclesia integram Christi doctrinam retinet; alia *temporis*, vi cuius ad omnia tempora protenditur; alia *locorum* seu *localis*, vi cuius diffunditur per universum orbem; et de hac nunc agitur. Illa diffusio non est ab Unitate sejungenda, quia non est dos plurium sectarum collectioni competens, sed afficit Ecclesiam singulariter a Christo fundatam, et concipitur veluti quaedam unitatis amplitudo, quo sensu vocatur Catholicitas *formalis*.

Quae Catholicitas dupliciter in vera Ecclesia reperitur; jure et facto. Catholicitas *juris* est jus Ecclesiae ad se propagandum ubique, aptitudo sese omnibus populis accommodandi, necnon efficacia quaedam divina ad se disseminandum in toto terrarum orbe. Catholicitas *facti* est factum ipsum diffusionis quod ex Catholicitate juris oritur.

Sunt et varii Catholicitatis modi quos enucleare satius erit, dum singulae conclusiones statuentur.

185. Catholicitatem non esse verae Ecclesiae notam dicunt heterodoxi :

Etenim, 1° Cum professio fidei christianae multum superbiae et passionibus repugnet, moraliter impos-